

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

กรณีไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ระหว่าง	คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า	ผู้กล่าวหา
	บริษัท ฟ.	คู่กรณีที่ ๑
	นาย ธ.	คู่กรณีที่ ๒

ข้อร้องเรียน

ความปรากฏแก่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ค. ในสัดส่วนร้อยละ ๘๘ และแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ค. เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ การรวมธุรกิจระหว่างคู่กรณีที่ ๑ และบริษัท ค. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการในตลาดเดียวกันคือ ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร เป็นการรวมธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งคู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ารับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ จดทะเบียนนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอาหาร ได้แก่ การผลิตและผลิตภัณฑอาหาร การขนส่งอาหาร และร้านอาหาร มีรายได้ในปี ๒๕๖๑ เกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท โดยคู่กรณีที่ ๑ เป็นบริษัทในเครือของบริษัท ส. และคู่กรณีที่ ๑ ถือหุ้นในบริษัท อ. ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งจดทะเบียนนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริการร้านอาหาร มีรายได้ในปี ๒๕๖๑ เกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท คู่กรณีที่ ๑ และบริษัท อ. จึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางอำนาจสั่งการตามความในข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่วนบริษัท ค. จดทะเบียนนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริการร้านอาหาร มีรายได้ในปี ๒๕๖๑ เกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมา คู่กรณีที่ ๑ ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ค. ในสัดส่วนร้อยละ ๘๘ โดยมีการแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ และคู่กรณีที่ ๑ ได้ดำเนินการแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัย ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. ในกรณีที่วินิจฉัยว่าการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดแล้ว มีบุคคลที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นประการแรก คือ การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีที่ ๑ ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ค. ในสัดส่วนร้อยละ ๘๘ เป็นกรณีสวมธุรกิจโดยการเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวกหรือการจัดการตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อพิจารณาจากขอบเขตตลาดพบว่า คู่กรณีที่ ๑ และบริษัท ค. เป็นผู้ประกอบธุรกิจในตลาดเดียวกัน คือ ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร และยอดเงินขายในปี ๒๕๖๑ ของคู่กรณีที่ ๑ และบริษัท ค. รวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท กรณีจึงเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งตามความในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ คู่กรณีที่ ๑ ในฐานะผู้เข้าซื้อหุ้นบริษัท ค. จึงมีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ซึ่งเมื่อตรวจสอบสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) พบว่ามีการแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ค. เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ คู่กรณีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ แต่คู่กรณีที่ ๑ หาได้ดำเนินการไม่ แม้ในเวลาต่อมาคู่กรณีที่ ๑ ได้ดำเนินการแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งล่วงเลยระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด โดยคู่กรณีที่ ๑ อ้างว่ามีความเข้าใจว่าตลาดธุรกิจร้านอาหารของคู่กรณีที่ ๑ เป็นคนละตลาดกับร้านอาหารของบริษัท ค. เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของทั้งสองบริษัทเป็นคนละกลุ่ม และด้วยความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับขอบเขตตลาด ทำให้คู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แม้คู่กรณีที่ ๑ จะอ้างว่าไม่มีเจตนาที่จะฝ่าฝืนกฎหมายแต่กระทำความผิดเนื่องจากการตีความกฎหมายที่คลาดเคลื่อนเป็นการกล่าวอ้างว่าตนสำคัญผิดในข้อกฎหมายซึ่งไม่อาจยกขึ้นมาอ้างเป็นข้อแก้ตัวเพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อมาก็คือ ในกรณีที่วินิจฉัยว่าการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดแล้ว มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ทั้งตามข้อกำหนดและตามข้อเท็จจริงประกอบกัน มิใช่ต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลเพียงเพราะเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะกรรมการหรือผู้จัดการเท่านั้น ซึ่งเมื่อบุคคลใดได้รับมอบหมายให้กระทำการหรือรับผิดชอบในการดำเนินงานแทนนิติบุคคลแล้ว ย่อมมีข้อผูกมัดผูกพันให้ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำตามที่ได้แสดงออกไปแทนนิติบุคคล หากนิติบุคคลกระทำความผิดกฎหมาย บุคคลใดที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ย่อมต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๒ มีความเกี่ยวข้องกับคู่กรณีที่ ๑ โดยมีฐานะเป็นกรรมการบริษัท และเป็นผู้อำนวยการกลุ่มการลงทุนเชิงกลยุทธ์ (กลุ่มธุรกิจอาหาร) รวมทั้งได้รับมอบหมายจากกรรมการของบริษัทให้เป็นหัวหน้าคณะทำงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าซื้อหุ้นในบริษัท ค. คู่กรณีที่ ๒ จึงถือเป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนคู่กรณีที่ ๑ ในการดังกล่าว และเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ต้องสั่งการและกำกับดูแลผู้ปฏิบัติงานให้แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของคู่กรณีที่ ๑ แต่คู่กรณีที่ ๒ หาได้ดำเนินการไม่ กลับละเว้นไม่สั่งการจนเป็นเหตุให้คู่กรณีที่ ๑ กระทำความผิด แม้คู่กรณีที่ ๒ จะกล่าวอ้างว่าไม่มีเจตนาที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย แต่กระทำความผิดเนื่องจากการตีความกฎหมายที่คลาดเคลื่อน การกล่าวอ้างเช่นนั้นถือเป็นการอ้างว่าตนสำคัญผิดในข้อกำหนด ซึ่งแม้ในความเป็นจริงอาจเกิดกรณีเช่นนั้นได้ แต่คู่กรณีที่ ๒ ไม่อาจยกขึ้นมาอ้างเป็นข้อแก้ตัวเพื่อให้พ้นจากความรับผิดได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ เป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการรวมธุรกิจระหว่างคู่กรณีที่ ๑ และบริษัท ค. คู่กรณีที่ ๒ จึงต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดดังกล่าวด้วยตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์ว่าการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคู่กรณีที่ ๒ ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกรรมการเสียงข้างมากเห็นควรกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่คู่กรณีที่ ๑ เป็นจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ (๗๖ วัน) รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๕๘๐,๐๐๐ บาท และกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่คู่กรณีที่ ๒ เป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ (๗๖ วัน) รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๘๐,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓